

ЗВЯЗДА

СЁННЯ У НУМАРЫ:

Арган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 28 (5702) 4 лютага 1937 г., чацвер ЦЕНА 10 КАП.

Ад дзяржаўнага плана веснавой службы 1937 года — Паставава Савета. На-вогі сацыялізма. Заслуга артыста рэспублікі Леу Літвінаў — Вялікія і свяшчэнныя словы (1 стар.). Р. Додзі — Няма больш шэражка отыло ў рабоце (3 стар.).
 Новыя вытворчыя перамога адна чаць працоўна праект Канстытуцыі БССР (1 стар.).
 За грамадзян Водуці заможнага друку на прыказор Вярхоўнага суда. Новыя людскі граа. Сесія італьянскага парламента. Вялікая паездка ў ЗША (4 стар.).

НОВЫМІ ВЫТВОРЧЫМІ ПЕРАМОГАМІ АДЗНАЧАЮЦЬ ПРАЦОУНЫЯ ПРАЕКТ КАНСТЫТУЦЫІ БССР

ВЫНІК ПЕРАМОГІ СОЦЫЯЛІЗМА

Увесь беларускі народ, у тым ліку і працоўная інтэлігенцыя, успрымае Канстытуцыю БССР як вынік перамогі сацыялізма ў краіне Савецкай.

Кожны артыкул гэтай Канстытуцыі ёсьць адлюстраванне велізарных перамог на ўсіх участках нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Адным з яркіх паказальнікаў росту культуры беларускага народу, нацыянальнай на форме і сацыялістычнай па зместу, з'яўляецца Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Да Бастрычынскай рэвалюцыі беларускі народ не меў ні Акадэміі, ні вышэйшых навучальных устаноў, ні навуковых інстытутаў. Усё гэта ў нас ёсьць цяпер, усё гэта «факт, а не абман».

Навука Сталінскай Канстытуцыяй, мы, навуковыя работнікі, яшчэ больш угнімаем якасьць нашай работы і, агураваўшыся вакол комуністычнай партыі і правадзя народна таварыша Сталіна, будзем працаваць таксама энергічна і ўпарта, як працоўныя стыханцаў на фабрыках, заводах, на сацыялістычных калгасных палках, будзем мацаваць абарону краіны. Мы ў любы момант гатовы даць сакрушальны адпор усім ворагам народу, гудзьмі абраным нашаму сацыялістычнаму будаўніцтву. Выкажамся і ідэяльнай навуковай работай мы пастараемся быць годнымі сталінскай эпохі і Канстытуцыі сацыялізма.

Праф. ЕРМОЛЕНКА.

ДАКУМЕНТ АБ ШЧАСЦІ

ПОЛАП. На прадпрыемствах горада і ў калгасных раёна адбываюцца шматлікія мітынгі, прысьвечаныя праекту новай Канстытуцыі БССР.

Стаханавец хлебазавода тав. Грыгор'еў у сваім выступленьні па мітынгі заклікаў:

— Праект новай Канстытуцыі БССР гэта — дакумент аб шчасці беларускага народу. Мы павінны глыбока вывучыць праект, зразумець і запамінаць кожнае слова. Мы яшчэ былі павялічаны рэвалюцыйную пільнасць, будзем берачы, як зямлю вока, нашу краіну, нашы кастрычніцкія заваяванні, наша радаснае і шчаслівае жыццё.

65-гадовы калгаснік калгаса «Чырвоны зорка», Якіманскага сельсавета, Васіль Валодзька заклікаў:

— У праекце Канстытуцыі БССР, як у дэкрэце, бачым выніковы і радаснае жыццё нашай рэспублікі. 35 год у бярэчэўні ў кулацкай і памішчыцкай, не ведаў ні аднаго святага, радаснага дня. Толькі зараз пры ованькай уладзе я пазнаў сонцаўдальнае жыццё. Комуністычная партыя, наш любімы правядзі таварыш Сталін дапамагі нам, Бог дае, выйсьці на шырокае дарогу, якая прывяла нас да аможнага, культурнага жыцця. Усе мы павінны калгаснікі замялі па-новому. У мяне ханак хлеба, сала, малака, мяо дзе каровы, свіней і розную іштуку. Пры дапамозе савецкай улады пабудуваў новую хату.

— І Беларусь, — кажа калгаснік Івазюў Іван — да рэвалюцыі не меў нават права таварыш на сваёй роднай мове. Толькі Кастрычніцкая рэвалюцыя вызваліла беларускі народ ад нацыянальнага прыгнёту. Мы зараз з'яўляемся роўнапраўнымі грамадзянамі вялікага Савецкага Саюза.

Калгасніца-стаханца Ульяна Матрона шчыра дзякуе комуністычнай партыі і правядзі народна таварыша Сталіна за балюбоўкі клопаты аб жанчынах.

— Я ведаю, — кажа яна, — што такія клопаты аб жанчынах магчымы толькі ў нас, у краіне сацыялізма.

А. МЕЖАРЫЦІ.

Будзем змагацца за новыя вытворчыя поспехі

МОЗЫР (па тэлефону ад карэспандэнта «Звязды»). На прадпрыемствах Мозыра адбываюцца мітынгі і сходкі прысьвечаныя праекту Канстытуцыі БССР. Рабочыя і служачыя ў сваіх выступленьнях аднадушна вітаюць праект новай Канстытуцыі, які ўзаконьвае вялікія правы і гаваровыя абавязкі беларускага народа.

На мітынгі рабочых хлебазавода выступіў майстар кандаіперскага паха тав. Дубоў.

— Праект Канстытуцыі БССР, — сказаў ён, распрацаван на аснове Сталінскай Канстытуцыі Саюза ССР. Гэта — рэзультат перамогі ленынска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. Беларускі народ, які адвечна прыгнітаўся, не меў ніякіх палітычных правоў, дзякуючы Кастрычніцкай рэвалюцыі атрымаў сваю дзяржаўнасць. БССР стала адной з культурных, кнігачыных і ішчаслівых саюзных рэспублік.

У прынятай рэвалюцыйнай рабоча-хлебазавод аднадушна ўхваляюць праект новай Канстытуцыі БССР і абавязваюцца яшчэ больш энергічна змагацца за новыя вытворчыя поспехі, за выкананне гэтагага плана да XX гадавіны Кастрычніка.

ФРАЛОУ.

ВЯЛІКІЯ І СВЯШЧЭННЫЯ СЛОВЫ

Чытаючы праект Канстытуцыі БССР напоўніла мяне вялікім пацудам грамадзянскай гордасці і радасці за маю радзіму, сацыялістычную Беларусь — неадлучную частку вялікага Савецкага Саюза.

Я нарадзіўся і вырас у Беларусі і добра памятаю яе, раздаўленую падвойным прэсам — царскага самадзяржаўя і сваёй «айчынай» буржуазіяй.

Белая царская калонія — Беларусь, шматлікі наш беларускі народ, велізарны творчы сілы яго былі прыгнечаны. Галечка, забавоны, п'янства і наркотычны адан, паліцэйскі ўчастак, хваробы, мізэрныя палоскі — вось лёс беларускага народу ў дэвальюцыйны час. І арауменны безыходны смутак беларускай паводі тых праклятых гадоў.

Якая фантастычная змена! Вялікія прасторы беларускага нагаснага палюў, стройныя лагуны фабрык і заводаў самага значэння, Беларуска акадэмія навуц, школы, больніцы, беларускі дзяржаўны тэатр, універсітэт, друц, беларускі інжынер, пісьменнік, урацн, сьпевак, стыханцаў-рабочы, ахдэр, акадэмік, ардынаноі-льготнальшчыцы, даяркі, намандаіры, дэччыкі, палітычныя дзеяцы. Яв ідуць змяняцца аблічча вясак і мястэчак! Якім бадзьням, пругім, жшчэрадаіным тэмпах жыць і расце краіна, высуваючы самае каштоўнае — новыя і новыя таленты з народу на ўсіх галінах жыцця і будоўлі!

Хто-ж зрабіў гэты цуд?

Адін з найвялікшых рухавікоў нашага жыцця, архімедэў рычаг нашых дзён — нацыянальная палітыка Леніна—Сталіна, дружба вялікіх народаў памага Саюза, бурна вжтвючых пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна. І натуральным эталам у гэтым пудовым лапугу павязь з'яўляецца тое, што беларускі народ хутка зацвердзіць сваю Канстытуцыю.

Наша Канстытуцыя ўвасабляе ўсё, аб чым марылі лепшыя людзі чалавечтва на ўсім прапагу гісторыі.

Падлая сабакі і лакеі цар-самодыя Троіцкага пад духу Гестапа спрабавалі павярнуць гісторыю назад, каб прынесці нам хартыю сярэднявэковага фашыскага іракабесія і капіталістычных «свабода», гэта значыць завабаванне народу.

Іх стаўка біта, і будзе біта на ўсіх саробах унутры і знешні пераходзіць нам будаваць пшчасце чалавечтва.

Хочаць ў мастацтве, жэму Канстытуцыя забавеснае магучы росквіт, дастойна ўславіць у манументальных, класічных формах веліч нашых дзён, веліч людзей, будучыя наша жыццё, будыце квілеце адрадой сэрцу майку сацыялістычнай радзімы.

Заслужаны артыст рэспублікі ЛЕУ ЛІТВІНАУ.

ЖЫВЫЯ І ЯРКІЯ ІЛЮСТРАЦЫІ

3 велізарным энтузіязмам сустракі рабочыя завода імя Кірава апублікаванне праекта Канстытуцыі БССР.

Ва ўсіх цехах, брыгадах, на кватэрах у стаханавцаў ідзе глыбокае абмеркаванне гэтага гісторычнага дакумента.

Кожны артыкул Канстытуцыі, — гавораць рабочыя, — ярка адлюстроўвае нашы заваяванні, наше шчаслівае, радаснае жыццё. За 1936 год заводам было наслана ў імя азначынку 160 рабочых, на курторыі — 38, у аднадушны дом адпачынку — 134. Дыетэтычнае харчаванне атрымала 74 рабочыя. Праз начны прафінкаторый прайшло 78 рабочых і т. д. Гэтыя лічбы — яркая ілюстрацыя да артыкула 94 праекта Канстытуцыі БССР які гаворыць аб праве грамадзян БССР на адпачынак.

...Іосіф Міхайлавіч Васілеўскі ў 1929 годзе паступіў на завод чорнарабочым. Быў непісьменным. А пачеў тав. Васілеўскі праце майстрам ліпейнага паха, у якім налічвалася 128 рабочых, з якіх 98 стаханавцаў.

— Я вучу рабочых і адначасова сам вучуся ў інстытуце навушныя кваліфікацыі, — гаворыць Іосіф Міхайлавіч. — Матэрыяльна я поўнасна забавешан.

ВЫВУЧЭННЕ ПРАЕКТА КАНСТЫТУЦЫІ БССР У МЕНСКУ

Секцыі і групы ўсіх груп менавіта горадска арганізуюць з 1 па 10 лютага вывучэнне праекта Канстытуцыі БССР сярод усіх працоўных горада. Вывучэнне праекта будзе арганізавана ў цехах, брыгадах і змянах; у навуальных установах, па факультэтах і групах.

200 гурткоў па вывучэнню Канстытуцыі БССР

Працоўныя Гомельшчыны пачалі абмяркоўваць і вывучаць праект Канстытуцыі БССР. Праект Канстытуцыі абмяркоўваецца на пахах, агульназавоўскіх сходах, у клубах, вывучаюцца ў спецыяльна арганізаваных гуртах і групках.

Выданне праекта Канстытуцыі БССР

Партыя ЦК КП(б)Б выдае да ХІІ Нацыянальнага Усебеларускага З'езда 1.000 брамуў з праектам Канстытуцыі БССР на беларускай, рускай іў рэйскай і польскай мовах для дэлегатаў.

Рэспубліканская нарада па конегадоўлі

Сельгасадзельца ЦК КП(б)Б і Нарк.зям БССР скарлаюць 5 лютага рэспубліканскую нараду па конегадоўлі. У гэтай нарады прымуць ўдзел лепшыя «любі».

Адкрылася ІV бабруйска раённая партканферэнцыя

БАБРУЙСК. (Спец. нар. «Звязды»). Учора ўвечары ў гарадскім тэатры адкрылася ІV партыйная канферэнцыя Бабруйскага раёна. На парадку дня канферэнцыі — справаздача раёнага камітэта КП(б)Б і рэвізійнай камісіі, выбары райкома КП(б)Б. Чаа бурныя, моўга немаўкаючыя воплескі і воклічы «ўра» канферэнцыя паслада прывітанне таварышу Сталіну. 3 вялікім зададам аб рабоце райкома

На прадпрыемствах, ва ўстановах, арганізацыях і ў навуальных установах будзе праведзены запіс і збор прапановаў, дадаткаў і змен да праекта Канстытуцыі.

У якасць адбуццця школы кніжных гаспадары і неарганізаванага пасельніцтва ў дыламоу жактам і дуптацкім групам выдучаюцца дэпутаты горадскага.

Для вывучэння праекта Канстытуцыі гаркам КП(б)Б арганізавана 200 гурткоў па прадпрыемствах горада і ў калгасных раёнах.

Чыну.

Апрача таго да З'езда выдасца на беларускай мове малым кішанёвым фарматам у прыгожым афармленні 20 тыс. экзэмпляраў Канстытуцыі ССР.

агаворкі і брыгадныя канфедам, ветурачы і зважэнні. На нарадзе будуць разглядзены пачынаў аб адпрыхтоўцы кавя да веснавой службы і аб арганізацыі работы на канферэнцах. (БЕЛТА).

КП(б)Б выступіў сакратар РК КП(б)Б т. Чарнішоў.

Канферэнцыя паслада прывітанні тав Н Ф Гікала, ЦК КП(б)Б тав Валковічу. Прыбываюць на канферэнцыю вялікая дэлегатыя рабочых і работніц — лепшыя стаханавцаў і стаханавцаў фабрык і заводаў Бабруйска вітала сваю ролю будышчыю партыю, вялікага і любімага пшавадра народна таварыша Сталіна. Г. ВЯХРОУСКІ.

Таварыш Сталін — партрэт работы І. Бродскага. Рамаа зроблена майстрам Арлоўскім.

БОЛЬШЭВІЦКАЯ ПРАГРАМА ВЕСНАВЫХ РАБОТ

Наша партыя і ўраа адаць велізарную ўвагу развіццю сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. Імяна дажучы гэтаму кожна год прысоўбіць нам усё новыя новыя поспехі ў сельскай гаспадарцы. Мы маем штогодны няўхільны рост культуры земляробства. Наша калгаснае савецтва, усвободзіўшыся перадавой машынацкай тэхнікай і навейшымі дзённымі аграрна-тэхнічнай навукай, з кожным годам усё шпш, усё культурней пачынае спрацоўваць зямлю, якая замацавана за ім дзяржавай і бясцэннае і бестэрміновае кааітэтанне.

Паставава Савета Народных Камісароў Саюза ССР «Аб зваржаўным плане веснавой службы 1937 года» таксама цалкам і роўнасна пакаравана на далейшы ўздым сельскай гаспадаркі, па далейшыя павышэнне ўраджайнасці. Гэта паставава з'яўляецца большымі праграмай веснавых работ, праграмай барацьбы за сталінскія 3 мільярдну пушоў хлеба.

Па плану, зацверджанаму Саўнаркамом ССР, пасей яравых па Саюзу складае ў гэтым годзе 94.494,7 тыс. гектар, у тым ліку па саўгасах — 9.855,2 тыс. гектар, калгасах — 78.715,3 тыс. гектар. Па нашай рэспубліцы треба пасевы 2407,8 тыс. гектар яравых культур, у тым ліку па саўгасах — 152,8 тыс. гектар, па калгасах — 1.913,5 тыс. гектар.

Для выканання гэтага плана патрэбна машыніцкая работа ў кожным саўгасе, у кожным калгасе, у кожнай брыгадзе. Машынатрактарныя станцыі і раёныя агульняны аддзельні павінны зараз-жа ўзліца за арганізацыю работы па выкананню гэтага важнейшага дзяржаўнага задання.

Падрыхтоўка да веснавой службы — адна з найважнейшых задач года. Задача павінна і адначасна павялічыць і ачыстка насення, зааўтоўка і вывазка ўгнаенняў, рамонт рактароў і сельгасгаспадарчага інвентару, падрыхтоўка калтраў, падрыхтоўка кожнай плагавай сілы, — вось заданні, якія даюць рашыць зараз-жа.

Саўнарком ССР абавязвае нашу рэспубліку правесці пасей пшаніцы, аўса, імяно ў 9—11 рабочых дзён, а пасевы а зяблівым ворыце — у 6—7 рабочых дзён. Треба памятаць, што малейшая заўжка падрыхтоўкі да службы адмоўна паўважа на самой службе. Перш за ўсё павінна на якасці і на ўпыхільненых зямляных службах.

Ці аднаго дня неўга адгавяць! Па рэспубліцы ўсё яшчэ хрэпна працыв падрыхтоўкі да веснавой пасевы і кампаній, што можа прывесці да нізку тэрмінаў службы, устаноўленых планам Саюза ССР. Незагодна яшчэ заўжка насенным фондаў. На 30 стужзе ў план зашыты насення зярнавых вымяна на 94,7 проц., бабровых — на 33,9 проц., ільну — на 90,8 проц.,

канюшым — толькі на 59,4 проц. і вікі на зярно і корм — на 35,4 проц.

Ішчэ горш абстаіць справа з ачысткай насеннага матэрыяла. Нельга-ж няпрэнь таго, што з засыпаных зярнавых прауічана праз трыер усюго 65,7 проц., ільняносене ачышчана на 74,2 проц., і канюшым — на 78,9 проц.

Важнейшым сродкам барацьбы за высокі ўраджай з'яўляюцца пасей гатунковым насеннем. Згодна пастававы Саўнарком ССР па нашай рэспубліцы павінна быць пасеяна гатунковым насеннем па калгасах 454 тыс. гектар і па саўгасах — 7,8 тыс. гектар. Не гадзіцца да неадпаразона ўказанні ЦК КП(б)Б і Саўнаркома БССР абмен насення па рэспубліцы праходзіць велікі дронна. План абмену па яравой пшаніцы выкаран усюго на 22,1 проц., па аўсу — на 19 проц., па ячменю — на 16,7 проц.

Ганюбыя лічбы мы маем па вывазны ўгнаення. Вывезена гою на поле ўсёго толькі 3,7 проц., загатоўлена і вывезена торфу — 10,1 проц. Многімі калгасамі не забрацца са сталінскіх запаржабае іх мінеральнае ўгнаенне.

Нельга зацягваць да самай вясны міжгаласы абмен гатунковага насення і вывазу ўгнаення. Усё гэта павінна быць зроблена ў самыя набліжаныя дні.

У мінулым годзе па нашай рэспубліцы дрона абстаіла справа з вызваленнем насенных участкаў. Ва многіх мясках калгасам не справіліся з гэтым важнейшым мерапрыемствам. Такое з'яўшча нельга дапусціць у даным годзе. У пастававе Саўнаркома прама сказана: «Заблюсочышы вызваленне ў кожным саўгасе і калгасе насенных участкаў для пасеву гатунковым і палепшаным адборным насеннем у размерках: па азімай пшаніцы і жыту 12 проц., па аўсу і ячменю — 13 проц., па яравой пшаніцы, гароху, фасолі і грэчцы — 15 проц., кукурузе — 3 проц., па саленічцы — 5 проц., па ільну-кукурузу — 10 проц., па соі — 10 проц. і па будыбе — 14 проц. па пасевыя пшанцы пад адназначныя культуры».

Гэта дэкрэтыва ўрада павінна быць выканана кожным саўгасам і калгасам. Пад насенныя участкі патрэбна адвесці найлепшыя зямлі. Патрэба іх вылучаць гатунковым насеннем і ў найлепшыя аграрна-тэхнічны тэрміны. Насенныя участкі павінны стаць узорам высокіх ураджай.

Урад прадастаўляе калгасам раз абласцей, краёў і рэспублік, у тым ліку і БССР, вялікія перавагі па перавыкананне плана службы. У пастававе гаворыцца, што з плошчы зярнавых культур, засеяных звыш плана яравой службы 1937 года адбавязковы пастаўкі зярна калгасамі не робяцца. Гэтым дзяржава стварае калгасам ішчэ большыя ўмовы для пашырэння па-

сеўных плошчаў. Кожны калгаснік і калгасіца павінны з усёй настойлівасцю змагацца не толькі за выкананне, але і перавыкананне дзяржаўнага плана веснавой службы.

Велізарнейшая адказнасць ускладаецца на ўсе раёныя партыйныя арганізацыі, на кожнага комуніста ў асобку за поўнае і добраваснае выкананне плана веснавой службы. Кожны комуніст павінен пвэрада пампаць указанні нашага вялікага правадзіра таварыша Сталіна аб тым, што «пераход да калектыўнай гаспадаркі, як пераважнай формы гаспадаркі, не змяняе, а павялічвае нашы клопаты аб сельскай гаспадарцы, не змяняе, а павялічвае віруючую ролю комуністаў у справе ўздыму сельскай гаспадаркі».

Высокая партыйная арганізацыя павінны павесці зараз у калгасе большую партыйна-масавую работу, якая-б забавесціла поўнае выкананне пастававы ўрада. У апублікаваным учора рамані ЦК КП(б)Б і СНК БССР партыйныя і савецкія арганізацыі БССР абавязваюцца мабілізаваць масы «калгаснікаў, рабочых і трактарыстаў МТС, саўгасцаў і ўсіх спецыялістаў сельскай гаспадаркі на большыя пшаніцы і саўбы і ў іх правядзенне, шырока скарэстаўны багачэйшы вопыт у барацьбе за ўраджай стыханцаў сельскай гаспадаркі Беларусі».

Час не першч. З кожным днём мы ўсё бліжэй і бліжэй пашчымся да пачатку веснавых работ. Ад раённых партыйных і савецкіх арганізацый, ад машынатрактарных станцый і райамадзельцаў патрабуецца зараз практычнае жыццё кіраўніцтва кожным калгасам, патрабуецца асабліва ўмяне арганізаваць справу.

Кожны кіраўнік, асабліва дырэктар МТС і загадчык райамадзельца, павінен дэдацца ведаць, што робіцца ў кожным калгасе, брыгадзе па падрыхтоўцы да службы. Патрэбна канкрэтная дапамога калгасам з тым, каб яны найлепш падрыхтавалі і правесці гэту важнейшую гаспадарка-палітычную кампанію. Толькі пры гэтай умове мы зможам у самыя бліжэйшыя дні адываць тое адстаганне ў падрыхтоўцы да службы, якое, як гэта адзначана ў рашэнні ЦК КП(б)Б і СНК БССР, ёсьць зараз па нашай рэспубліцы, у асаблівасці ў Асейскім, Ветрыцкім, Дробрінскім, Сіроцкім, Быхаўскім, Кіраўскім і Пшчэлавіцкім раёнах.

Праз 11 дзён Надзвычайны XII Усебеларускі З'езд Саветаў будзе абмяркоўваць і зацверджаць Канстытуцыю Беларускай ССР. Прыісці да гэтага гістарычнага для беларускага народу дня з лобрымі паказальнікамі па падрыхтоўцы да вясны — гонар кожнага калгасніка і калгасніцы Шыроў разгорнем сацыялістычнае спаборніцтва за поўнае выкананне павяна ўрада ў кожным калгасе і брыгадзе! Даб'ёмся высокага ўраджаю ў 1937 годзе!

